

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1023

B.A./B.Sc. 1st Semester

INDIAN CLASSICAL DANCE

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :— Attempt any *five* questions. Question No. 1 is compulsory. All questions carry equal marks.

1. (a) Complete the Taal, Dha _ _ _ / Na _ _ _ .
- (b) How many matras are there in Tilwara Taal ?
- (c) Write in notation one Tehai in teen taal.
- (d) Write in notation one Tora in teen taal
- (e) Write in notation one Nagma in teen taal.
- (f) What is Amad ? Write in one line.
- (g) Write the name of one artist of Kathak dance.
- (h) Who is the God of Karun Rasa ?
- (i) Which is the most famous dance of Punjab ?
- (j) How many vibhags are there in teen taal ?

2. Write in detail about the folk dances of Punjab.
3. Write in detail about the importance of Rasa.
4. Complete the taal :

Dha _ _ _ | Dha _ _ _ | Dha _ _ _ | Tha _ _ _ .

5. What was the condition of Kathak in Mughal period ?
6. Write in notation one Chakardar Paran in teen-taal.
7. Define the following :

Theka, Tatkar, Thaat, Salami, Amad.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :—ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

1. (ੳ) ਤਾਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :

ਧਾ _ _ _ / ਨਾ _ _ _

- (ਅ) ਤਿਲਵਾੜਾ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਹਨ ?
- (ੲ) ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਤਾਲ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰੋ।
- (ਸ) ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਕਤੋੜਾ ਤਾਲ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰੋ।
- (ਹ) ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਗਮਾ ਤਾਲ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰੋ।
- (ਕ) ਆਮਦ ਕੀ ਹੈ ? ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
- (ਖ) ਕਥਕ ਨ੍ਰਿਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਲਾਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਗ) ਕਰੁਣ ਰਸ ਦੇ ਦੇਵਤਾ ਕੌਣ ਹਨ ?

- (ਘ) ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਚ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
- (ਙ) ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਵਿਭਾਗ ਹਨ ?
2. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ।
3. ਰਸ ਦੀ ਨ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ, ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ।
4. ਤਾਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
- ਧਾ _ _ _ / ਧਾ _ _ _ / ਧਾ _ _ _ / ਥਾ _ _ _
5. ਕਥਕ ਨ੍ਰਿਤ ਦੀ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਸੀ ?
6. ਇੱਕ ਚੱਕਰਦਾਰ ਪਰਨ ਤੀਨ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰੋ।
7. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ :
- ਠੇਕਾ, ਤਤਕਾਰ, ਥਾਟ, ਸਲਾਮੀ, ਆਮਦ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰ. ਏਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ। ਸਖੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੇ ਅਂਕ ਸਮਾਨ ਹੈ।

1. (ਕ) ਤਾਲ ਕੋ ਪੂਰਾ ਕਰੋ : ਧਾ _____ / ਨਾ _____
- (ਖ) ਤਿਲਵਾਰਾ ਤਾਲ ਮੇਂ ਕਿਤਨੀ ਸਾਤ੍ਰਾਓਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ?
- (ਗ) ਤੀਨ ਤਾਲ ਮੇਂ ਏਕ ਤਿਹਾਓਂ ਕੀ ਸਵਰਲਿਪੀ ਲਿਖੋ।
- (ਘ) ਤੀਨ ਤਾਲ ਮੇਂ ਏਕ ਤੋੜਾ ਕੀ ਸਵਰਲਿਪਿ ਲਿਖੋ।
- (ਙ) ਤੀਨਤਾਲ ਮੇਂ ਏਕ ਨਗਮਾ ਕੀ ਸਵਰਲਿਪਿ ਲਿਖੋ।
- (ਚ) ਆਮਦ ਕਯਾ ਹੈ ? ਏਕ ਪੰਕਿਤ ਮੇਂ ਲਿਖੋ।
- (ਛ) ਕਥਕ ਨ੍ਰਿਤ ਕੇ ਏਕ ਕਲਾਕਾਰ ਕਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
- (ਝ) ਕਰੁਣ ਰਸ ਕੇ ਦੇਵਤਾ ਕੀਨ ਹੈ ?
- (ਞ) ਪੰਜਾਬ ਕਾ ਸਭਸੇ ਪ੍ਰਸਿਫ਼ ਨ੍ਰਿਤ ਕੀਨ ਸਾ ਹੈ ?
- (ਜ) ਤੀਨ ਤਾਲ ਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਵਿਭਾਗ ਹੈ ?

2. पंजाब के लोक नृत्य के बारे में विस्तार से लिखें।
3. रस के महत्व के बारे में विस्तार से लिखें।
4. ताल पूरा करें :

धा _____ । धा _____ । धा _____ । धा _____ ।

5. मुगल काल में कथक नृत्य की क्या दशा थी ?
6. तीन ताल में एक चक्रदार परन की स्वरलीपि लिखें।
7. निम्नलिखित को परिभाषित करें :

ठेका, तत्कार, थाट, सलामी, आमद।